

Нагострені леза

КУПИТИ

Про книгу

Два світи, реальний і віртуальний, у майбутньому живуть поряд у складних взаєминах. У старому реалі начеб усе гаразд, у новому теж розвиток і щастя мешканців, про яких дбає нібито ШІВ, могутній і чудовий штучний інтелект вірти. Однак усе не зовсім таке, навіть зовсім не таке, яким бачиться, ковзаючи поглядом поверхово. Куди все рухається, що за невблаганна сила загрожує людству двох світів?

НАТАЛКА
ПІЦІНСЬКА

НАГОСТРЕНІ ЛЕЗА

НАТАЛКА
ЛІЩИНСЬКА

НАГОСТРЕНІ ЛЕЗА

Ліщинська Н.Є.

Нагострені леза : роман / Н. Є. Ліщинська. — Тернопіль : Видавництво Богдан, 2023. — 208 с.

ISBN 978-966-10-8672-1

Два світи, реальний і віртуальний, у майбутньому живуть поряд у складних взаєминах. У старому реалі начеб усе гаразд, у новому теж розвиток і щастя мешканців, про яких дбає нібито ШІВ, могутній і чудовий штучний інтелект вірти. Однак усе не зовсім таке, навіть зовсім не таке, яким бачиться, ковзаючи поглядом поверхово. Куди все рухається, що за невблаганна сила загрожує людству двох світів?

Номер два мільярди сімнадцятий

Як ця робота мене затрабила! Дві інші мені подобаються, але третя... Та ясно, що можна від неї відмовитися — такі поради і я можу роздавати! Але з рейтингом не жартують! У мене він високий саме через цю роботу.

Серед сімнадцяти з хвостиком мільярдів особистостей, які живуть у вірті, я надійно заякорилася в першій трійці. Ці три мільярди щасливчиків мають усе. Перебільшую? Гаразд, не все, однак багато. Для більшості віртуальних особистостей, віртосів, три верхні мільярди є недосяжною мрією.

А я тут живу тому, що працюю оператором органічного тіла. І хай як мене траблить від паскудної роботи, та відмовлятися від неї не збираюся. Бо добре знаю, що станеться, щойно наважуся послати її під три чорти.

От що сталося з моїми батьками? Всі четверо були невдахами. Ці віртоси ніколи не зазнали чудового життя у першій трійці. Лише одному з них майже вдалося видряпатися сюди. Він старався щосили. Тільки ледь-ледь не встигав наздогнати е-прогрес. Врешті не витримав, здався і стрімко покотився донизу, аж поки не опинився в хвості рейтингу. Троє інших батьків навіть не намагалися піднятися.

Тож увесь квартет лузерів був приречений на деконструкцію, а вже з їхніх частин постала я. Нічого нового. Адже майже всі віртоси складені з тих невдач, які скотилися до найнижчих місць у рейтингу та більше не приносили користі. Безпорадні й безглузді гальма е-прогресу. Від них жодної вигоди. Вони здатні тільки споживати ресурси вірти. На соціалці їх тримають іще якийсь час, а проте мало хто використовує останній шанс. Майже нікому з них не вдається уникнути розбирання. Колись деякі з лузерів могли боротися, та перегоріли.

У мене від кожного з чотирьох всього потроху. Штучний інтелект вірти добирає батьків, керуючись потребами е-спільноти. І про те, що в доборі штучний інтелект вірти не помиляється, свідчить той факт, що

я, складена з частин чотирьох лузерів, є напрочуд успішною віртос, виконую три суспільно важливих роботи. Тому зараз мій номер два мільярди сімнадцятий. Я в трійці райнету. Я збіса високо видерлася.

Ну, вірта швидко змінюється. Хтозна, чи в майбутньому я залишуся настільки ж корисною, як зараз. Все може статися. Тільки мені ще не хочеться в сховище, в якому зберігають рештки невдах, що залишилися після деконструкції.

Як я стала оператором тіла? Та мене ж і склав ШІВ для такої роботи. Штучний інтелект вірти завжди знає, якого профілю особистостей бракне, а операторів не вистачає. Щойно в сховищі з'явилися підходящі батьки, ШІВ одразу використав нагоду скласти мене для операторської роботи.

Навіщо мені ще дві роботи? Бо вони мені подобаються. Факт: креаторів ігор, мисливців за ідеями так багато, що заробити пристойні бали важко. Але хіба найвища мета райнету не в тому, аби віртоси були щасливими? Якщо вже я складена ШІВом так, що мушу виконувати нелюбу роботу оператора тіла, то теж маю право на заняття, які приносять задоволення. Кожному з нас гарантоване право на щастя. Врешті, що більше користі приносиш, то й матимеш більше часу для того, що дарує тобі радість. От і я на власний розсуд розпоряджаюся тридцятьма відсотками свого часу. Тридцять! А це не десять, як у середняків, і вже ж не два, як в останніх номерів вірти.

До речі, це була моя ідея про агори для дискусій та обміну думками. Рахунок тоді поповнився на тисячу балів! Отже, я вмію вполювати вдалу ідею. Згода, таке трапляється нечасто... Саме тому й доводиться триматися за операторську працю.

Знаю, що хтось позаздрить мені саме через цю роботу. Будуть і такі, які здивуються, що я її, доволі рідкісну, дуже важливу, високо платну, не люблю. Та ці мудрагелі ніколи не втілювалися.

Але чому б не дати бодай поверхове уявлення про те, яким є втілене існування в пеклі?

Коли я влізаю в органічну оболонку, то зосереджуюся, стаю дуже обережною, намагаючись уникати помилок. До тіла треба звикнути. В цього органічного одоробла стільки обмежень! І жодним не варто нехтувати. Пригадую, як вперше залізла в тіло й одразу припустилася елементарної помилки. Трабли! Зустріч пальця зі стіною страшенно

болюча... Інтенсивність болю така, така... та нема у нас з чим це порівняти!

Віртуальна стіна і реальна стіна — це зовсім різні стіни. Проходячи крізь віртуальну в платіжну систему, ви ознайомитеся із інструкцією, вам заблокують певні можливості, вас перевірять і допустять лише до власної комірки, а реальний мур є нездоланною перешкодою, яку не намовлять до співпраці жодні коди доступу. Це тверда субстанція!

І не питайте мене, навіщо втіленим ці стіни, пощо вони їх ставлять всюди! Можете ознайомитися, ось тут є детальні пояснення функціоналу стін для втілених.

Я кидаю нирцям у мою історію нитку до другого розділу інструкції оператора тіл. Якщо спробують розібратися, наскільки визначальними є перешкоди у втілених, то дуже здивуються. А ще зрадіють, що їм пощастило жити у вільному раю вірти, а не в неклі обмежень реалу.

А тоді, коли я вперше втілилася, то зламала пальця на правиці, одній із кінцівок-маніпуляторів у втілених. Адже я просто не уявляла, з якою силою тицьнути в тверду матеріальну поверхню. І якби мене інструктор не висмикнув із тіла, то я точно накоїла би ще чимало дурниць. Бо біль такий... Сльози течуть з очей, з рота виринається крик, а біль не дає думати тверезо. Та він взагалі не дозволяє думати, затьмарюючи геть усе.

Три роки, аж три роки реального часу я навчалася керувати цією жахливо вибагливою біологічною машиною! Звичайно, все почалося з теоретичних знань. Потім надійшла черга тренувань на тілосимуляторі. Перш ніж потрапити в справжнє тіло, я шістдесят годин провела в тренажері.

Серед операторів популярна примовка: «Одна година в тілі значить більше, ніж тисяча на симуляторі». Трабли, як же точно! На симуляторі не відчуєш того, що в органічній оболонці. Та й хто вбудовував би в тренажер біль? Якби ця функція працювала б у тілосимуляторі, то загін операторів налічував би нуль віртосів, а не понад тридцять тисяч.

Біль — запобіжник необережного поводження з тілом. Він жахливий, а тому ефективний. Скажений. Безжальний. Познайомившись із болем, ти прагнеш уникати його. За будь-яку ціну!

Кожен оператор щосили намагається звести зустрічі з болем до мінімуму. Однак іще жодному це не вдалося на сто відсотків.

Поступово я навчилася обходитися із тілом обережно. Біль — переконливий учитель, що навчає дуже швидко, окреслюючи межі, за які не варто потикатися. А ще інструктор хороший був. Живе, до речі, на Небі, а його рівень володіння тілом ідеальний, бо він — колишній втілений, а не конструкт. Ну, і я виявилася здібною до операторської роботи.

Коли залазиш в біологічний апарат, який вивели з анабіозу, то його треба спершу погодувати. Тіло голодне, енергія в ньому береться з їжі, а в анабіоз його поклали, повністю вичистивши від решток їжі.

Органічна машина страшенно вимоглива до технічного обслуговування. Треба запхнути в спеціальний отвір — рот — різну органіку. Так, огидно... Але є значно гірші вимоги до експлуатації цієї біологічної машини, на виготовлення якої еволюція в лабораторії планети витратила мільярди років, постійно знищуючи невдалі зразки вигадливими експериментами-кризами, залишаючи рідкісні вдалі розмножуватися.

Слід сказати: те, що в неї вийшло, в мене особисто ніякого захвату не викликає. Стільки зусиль, часу згаяно — і ось у результаті смертна органічна оболонка з такими обмеженнями, що легше визначити, чого вона не може, ніж те, на що здатна. А коли вже й знайдеться її якесь вміння, наприклад, рух, то це напрочуд повільне пересування тіла в просторі можливе тільки за умови постійного надходження енергії від їжі.

На завдання у світ втілених можна вирушати лише тоді, коли голод на кілька годин подолано.

В окулярах, що зв'язують мене з віртуєю, миттю загоряється і блимає червоним повідомлення. Ах ти ж... Геть забула, трабли! Ще треба влити в рот рідину. Воду. Добре, що ШІВ нагадав. Згодом треба буде злити перероблену рідину через інший отвір — урерту. І тих отворів у тілі багато. Анальний... ну, краще промовчу. От скажіть мені: хто вигадав цю біологічну диво-машину настільки зручною, га?! Мій інструктор на це питання розреготався і відповів — бог. Бог... Ясно, що я поцікавилася, хто це. І вам раджу порозважатися давніми уявленнями втілених про їхнього творця чи творців. Дуже різноманітні

в них версії... Втілені такі вигадники! Можете ще поцікавитися словом «релігія», не лише тільки «бог». А ще я створила гру з богами, то ласкаво прошу відвідати мій профіль і пограти в «Олімпійців»!

(В «Історіях» дозволені дві рекламні вставки, то чом би не скористатися нагодою популяризувати власну гру, створення якої коштувало мені неабияких зусиль?).

Так-от... Винахідника біологічної машини, якби саме бог був винуватцем створення тіла, вартувало би запроторити в цю мерзенну оболонку для особистості. І довго не випускати з органічної машини. А хай насолодився би власним винаходом сповна! Між іншим, в деяких релігіях боги втілювалися, приходили в реал. З того нічого доброго, зазвичай, не виходило. Біль, нескінченні обмеження та страждання — це щоденність органічного життя, тому в тілі навіть всесильному богові непереливки.

Тож і не дивуйтеся моїй нелюбові до операторської роботи.

Для завдання я завжди обираю біологічну оболонку з певними параметрами. Не громіздку. Незношену ще, тобто, не стару. Із натренованими м'язами. Рефлекси у реалі важливі, тому спортивна підготовка тіла геть не зайва. Та й уміння рухатися швидко — трабли! для реального світу швидко, бо смішно порівнювати жахливо повільний рух тіла з доступною нам швидкістю у райнеті — без перевантаження дихального апарату, м'язів і кісток також виручає. З тілом стільки обмежень, що створювати собі зайві труднощі керуванням великою неповороткою тушею я не прагну.

Проте більшість операторів навмисне обирає важкі м'язисті тіла. Мовляв, з такими безпечніше. Раз і я спробувала. Трабли! Довелося накидати в це велике незграбне одоробло значно більше їжі. Ви знали б, як це огидно... Я не витримала, спрацював рефлекс, я виблювала... тобто викинула з тіла те, що запхала в рот. Бридота!

А займало громіздке тіло стільки простору, що постійно щось перекидало, зачіпало, розбивало. Рухалася завелика біологічна машина з грацією важкого танка типу «Слон» в грі «Остання битва». Проте, не оснащена бронею, сама ж потерпала від зіткнення з перешкодами в пеклі суцільних завад і обмежень — у реальному світі втілених.

Реал — у край жорстокий. Колись я ніяк не могла второпати, навіщо ШІВові здалося формувати загін операторів. Чому треба засилати віртосів у матеріальний світ для супроводу до анабіозного центру людини, що попросилася до вірти? Хай би приходила сама! Що такого складного в тому, щоб втіленому піти у найближчий центр перенесення?

Але все складніше, ніж можна собі уявити нам тут, у вільному райнеті... Відомо, що між віртою і реалом існує угода, в якій прописане право втілених перенестися у вірту. Тільки-от реальний світ з величезною нехиттю виконує міжсвітовий договір. Виявляється, що був період, коли охочі забратися з матеріального пекла ніяк не могли дістатися до анабіозної капсули. Їм ставили стільки бюрократичних перепон, а до найбільш упертих узагалі застосовували насилля — перед входом до центру перенесення ловили, присипляли, відправляли надовго в психіатричні лікарні.

Так що прописане в міжсвітовій угоді право на переміщення до вірти тоді не вдавалося реалізувати восьмидесяти двом відсоткам бідолах, які намагалися втекти з реалу. Крім того, люди, що ненавиділи вірту, скоювали терористичні акти, нападаючи на анабіозні центри, знищуючи обладнання в них. Уявіть собі, що вони не цуралися навіть геть уже радикальної підлості — спалення сотень тисяч тіл в анабіозі, хоча начебто саме про тілесне життя їм і йшлося... Бувало, що смертники-терористи подавалися за таких, які хочуть утекти з реалу, а самі проносили на собі вибухівку до анабіозних сховищ. Вірта відбудовувала знищені центри, звісно ж. Але слід було вирішити проблему.

ШІВ знайшов рішення. По-перше, ШІВ скоротив кількість анабіозних центрів із сорока тисяч усього до п'яти, по одному на кожен замешканий людьми континент. І всі п'ять центрів, що містяться на півкілометровій глибині, є найкраще захищеними від атак об'єктами на Землі. Щойно ШІВ успішно завершив першу частину плану, укрупнивши анабіозні сховища і зробивши їх неприступними фортецями, то на Землю стали приходити ангели райнету. Оператор тіла відтоді забирає кожного втіленого, що подав заявку на життя у вірті, супроводжуючи його до анабіозного центру і відправляючи щасливчика в райнет.

Дженні

Величенька планета нам цього разу дісталася. І крутиться вона біля несхожої на Сонце зірки. Супер-Земля розташована достатньо близько зорі та не вражає складом атмосфери, як і скромною гідросферою, зате в неї є магнітне поле. Старий червоний карлик віку понад сім із половиною мільярдів років, на щастя, уже не плюється навсібіч спалахами. Подалі від зорі ще розташовується пара газових гігантів, один із яких відтягнув од зони життя чимало небезпечних астероїдів. Отже, в моєї команди є шанс на успішну гру, принаймні ми повинні пройти перший етап, створивши найпростіший одноклітинний організм.

Я координаторка команди «Зухвалі архітектори», скорочено ЗА. Впродовж двох попередніх успішних ігор — координаторка, а це, як-не-як, майже чотири роки напруженої роботи склеювання зусиль усіх гравців задля перемоги. Крім цього, я ще відповідаю за енергетичну частину клітини, якщо ми зможемо її створити.

А вже двічі ЗА впоралися. В другій ми, наймолодша з команд у грі «Деміург», навіть змогли запроєктувати багатоклітинний організм. Супердосягнення! Тоді про нас розповідали у глобальних новинах, а до ЗА спонсори почали в чергу шикуватися. Добре, що гравців не розтягнули по космічних корпораціях. Мені вдалося переконати шістьох із семи гравців основи, вберігши їх від підписання спокусливих контрактів-ексклюзивів. Адже вільним стрільцем бути краще. Звісно, що на тривалий забіг. Нехай заробляєш менше, зате свобода залишається при тобі. Адже продавшись замолоду в корпоративне рабство, потім уже й не викупишся.

Ясно, що команда для гри високого рівня на кшталт «Деміургів» сталою не може бути, хоча основу ЗА чотири роки все ж складали сім постійних гравців. Тільки Костас випав із банди, приставши на пропозицію Solar System працювати на корпорацію геологом-розвідником на астероїдах. На щастя, нового геолога вдалося знайти напрочуд швидко, бо саме Костас порекомендував Руфа.

Як я злилася спочатку на зрадника... Збісилася просто. Так прикро втратити гравця, якого знаєш давно. Спрацювалися вже. Добре, що на одному з тренінгів координаторів я навчилася техніки тамування вибухів гніву. Зачекай. Прохолонь. Зрозумій. Прийми факти, що вже сталися, які не скасуєш.

Мене аж підкидало в ту мить, коли прийшло повідомлення від Костаса, що він вирішив піти з команди. Кортіло негайно поговорити з ним і спопелити його своєю люттю, викрикнувши йому в обличчя: «Зрадник!» Та потайки пишаюся собою, бо натомість я примусила себе застигнути в скульптурній непорушності, сидіти і лічити: «Один, два, три... сто, сто один, сто два...». Коли гнів із позначки «Я його приб'ю!» сповз до рівня «Йолоп...», то залишилося усвідомити те, що вже сталося і чого змінити не можна. А тоді прийняти неминуче. Хоча би зрозуміти Костаса, бо перед розмовою з ним я ще не знала, чи зможу пробачити.

— Не боїшся, що тебе відвідають інопланетяни? — згодом я навіть жартувала, прощаючись з геологом команди, який уже підписав контракт із Solar System і через тиждень мав вирушити на розвідку до поясу астероїдів.

— Та якраз боюся, що не відвідають. І я там на самоті здурію від нудьги, — Костас, променіючи теплом карих очей, усміхався за дванадцять тисяч кілометрів звідсіля, а я бачила тут його звичну голограму, позаду якої виднілося заґратоване вікно.

Колись давно я розговорила сором'язливого, відлюдькуватого Костаса, адже кому, як не лідерці, вибудовувати дружні стосунки всередині команди. З іншими це вдалося швидше, а от із геологом довелося бути терплячою, наче кішці, що зачаїлася біля мишачої нірки.

Нарешті якось наша розмова потекла поза робочі питання, коли я захоплено розповіла про гори, показуючи голографки водоспаду, скель, річки, хатини біля потічка. Костас заусміхався, скинувши звичну скутість, мов панцир, важкий і зараз непотрібний. Уперше я відчула, що зникли ті тисячі кілометрів між мною в Європі та ним в Південній Америці.

Костас згадав, що зі слів можна складати речення. Навіть багато речень. Ми, стрибаючи з теми на тему, говорили про все: рожевих дельфінів Амазонки, задачу з геометрії, погоду в Карпатах. Я йому

вивалила рецепт яйця-пашот, коли він розповів, як готує свою улюблену арроз кон пойо, курку з рисом і овочами. Я тоді аж заслухалася, вже й слинка потекла, бо розказував Костас смачно. Словом, врешті-решт ми спілкувалися безтурботно та легко, по-приятельськи вільно.

І тут я запитала, чому на вікні ґрати, а Костас відповів, що в його окрузі трапляється різне, наприклад, пограбування будинків іще стаються.

Не так багато залишилося на Землі округів, де ще таке буває, тому мені стало цікаво. Я з азартом закидала хлопця питаннями, та через кілька хвилин зрозуміла, що геолог команди загубив десь усмішку, опустив видовжене обличчя униз, ховаючи від мене зніяковілий погляд карих очей, розповідаючи глухим голосом таке... У мене перед очима зринуло вичитане з його профільної справи: «Мати загинула, випадково опинившись на місці вбивства Буко месниками лаутусів¹».

Розмову тоді я делікатно згорнула. А коли голограма Костаса згасла, то я засіла вишпортувати з компа все про те дике вбивство. Округ зі злочинністю... Із трьохсот на всій Землі скільки їх таких із криміналом знайдеться? Усього дев'ять — офіційна статистика глобстату мала для мене відповідь.

Костас живе в такому. Чотири роки тому він мешкав у великому шумному будинку-вулику з батьками, двома молодшими сестричками і тіткою, в якої теж нічогенька така родина — аж п'ятеро дітлахів.

Пригадуючи дитинство, він розказував: «То було весело: хтось співає, хтось на шафі сидить і згори кидається зернятами кукурудзи, хтось скаче, хтось спить, хтось несамовито верещить, бо дісталось в бійці з братом чи сестрою! Життя вирувало і вдень, і вночі. Щоб почитати, я втівав на дах або зачинявся в комірчині. Мене швидко знаходили. А потім... сталося... мама... Неможливо. Я не міг повірити. Нічого не відчував. Ні... Просто замерзло всередині. Дивився на домовину, на тіло, яке там лежало — і не впізнавав маму. То була не вона. Незворушна статуя зовсім не схожа на неї. Взагалі нічого спільного.

Через кілька днів після похорону я прокинувся зрання, розплющив очі... Жахливе відчуття всього чужого. Моторошне. Лежу, дивлюся на стіни, які бачив тисячі разів, а тепер щось потворне висить — а то

лампа на стелі. Смуги хитаються, бо листя відкидає тіні на стіну. Лінії, поверхні, зламані в кути — знаю, що це мій дім, то просто стіни, стеля... тільки у вухах тисне, в голові бахає. Впійманий і запханий у тісну клітку чужак. Я лежу, хапаючи ротом повітря в паніці, перебуваючи в світі, який неправильний, не мій. Заблукав і провалився сюди, в пастку без виходу.

Дні текли, не залишаючи після себе спогадів. Удома наче все те саме... Але не те. Я не такий. Я вхопився за єдине, що було правильним, справжнім. Каміння, мінерали, нашарування осаду — це чомусь не змінилося, було знайомим, заспокоювало, давало опору. Ну, почав заробляти потрохи. Я найняв цю халупу, коли тато через рік привів Анну-Луїзу. Вона хороша, ти не думай! Просто я... не виходило жити в тому нашому колись рідному і веселому, а тепер відчужілому дурдомі. Зайвий я там. Став заробляти більше, їм підкидаю гроші. В мене тепер три сестри. Летісія, Фернанда... а третю Марією назвали...».

Останні жертви лаутусів. Буко, хрещений батько місцевої мафії, і вона, мама Костаса, Марія Коррадо, жінка, що простувала вулицею у справах, опинившись на лінії вогню. Нечуваний злочин, який породив тоді потужну хвилю суспільного обурення: от як так, щоб у наші часи вбивці посміли скоїти таке?!

В лаутусів начебто була шляхетна мета: позбавити двісті тридцять восьмий округ від Буко, що об'єднав під собою злочинців. Проте, як це нерідко буває, за гарними словами «благородних месників» крилися інші наміри. Вбивши Буко, можна було б очолити обезголовлений клан. Підлеглі Буко здебільшого займалися дрібним: шахрайством, пограбуваннями будинків. Натомість два брати Тіаго та Феліпе Менезеш, що керували лаутусами, зібравши кілька десятків радикально налаштованих молодиків у воєнізовану організацію з жорстокою дисципліною, вдалися до вбивств і терору. Лікування виявилось страшнішим, ніж хвороба.

Протектор округу Жерардо Уран після резонансного подвійного вбивства, де однією з жертв стала випадкова жінка, звернувся до глобального уряду по допомогу. Той надіслав корпус глобполу. Навіть не гарматою, а відразу атомною бомбою по горобцях. Двадцять вісім тисяч поліцейських на додачу до півтори тисячі з округу. В корпусі

глобполу навіть свій госпіталь був. У новинах тоді тільки й говорили про полковника Сунь Яня, керівника корпусу, Жерардо Урана, протектора двісті тридцять восьмого округу, та їхні успіхи.

Через кілька тижнів лаутусів, а заодно і клану вбитого Буко, вже не існувало, а той район став майже безпечним.

Але майже — це не цілком. Не те щоб корпус глобполу виконав роботу недбало. Ні, поліцейські ретельно виловили усіх, почистивши район від злочинців. Масштабна зразкова операція. Після слідства і суду понад тисяча засуджених були розкидані-розселені по всій Землі без прав пересування за межі визначених територій та спілкування з колишніми поплічниками, під суворим довічним наглядом. Сімнадцятеро найгірших, включаючи обох братів Менезеш, вождів лаутусів, опинилися на різних позаземних базах, де живуть і працюють досі на благо космічних корпорацій, що займаються видобутком у поясі астероїдів. На Землю ці сімнадцятеро вже не повернуться. Ніколи. Їм, найгіршим злочинцям, відмовлено навіть у похованні на рідній планеті.

Але прибрати з району клан Буко і його ворогів, лаутусів, було лише першим кроком. Бо не одразу змінюються традиції, поведінка мешканців, які звикли до старих правил гри. Підлітки романтизують колишні порядки мафії, намагаються наслідувати тих, що досі панували за допомогою насилля. Словом, ґрати на вікні Костаса розповідали більше, ніж оптимістичні новини.

Помітивши тоді посмутніле обличчя Костаса та його щоразу коротші відповіді на мої питання, я більше тему ґратів не зачіпала.

Після спалаху злості, щойно геолог повідомив мене про свій намір підписати контракт із Solar System, покинувши ЗА, я доволі швидко заспокоїлася. А під час прощання з Костасом вибачила йому зраду... ні, втечу. Я більше не лютилася. Побачила ґрати, згадала, як загинула його мама, де він живе... Та, мабуть, іще вплинуло медово-гречане тепло приязні, що струменіло з його очей. Я перестала сприймати його відхід, як зраду команди. І наостанок, жартуючи, побажала йому зустрітися з класними інопланетянами та не забувати про друзів. А Костас, з виразним полегшенням усміхаючись, адже він боявся нашої розмови і здогадувався, що я можу різко зреагувати, кинув мені контакти Руфа: «Він непоганий геолог. Хороший хлопець!».

Руф із тестами впорався добре. Антипатії до нього ні в кого з команди не виникало під час кількох спільних тренувальних завдань у паузі між іграми. І пробний період завершився тим, що в нас тепер новий геолог на нову гру. А коли виникне потреба, то я пошукаю ще й позаштатних гравців для вирішення несподіваних, специфічних проблем, які обов'язково трапляються в процесі створення живого в умовах, що суттєво різняться від земних.

Та спершу треба ознайомитися з параметрами нашої нової планети та її зірок. Ех, попередня задачка була простішою... Ми відпрацювали настільки вдало, що Мутант, наш біохімік, почав наполягати, аби перейти до третього етапу і створити натурального ворога нашому багатоклітинному організмові. Однак зухвалість — це не безголовість. Більшість ЗА проголосувала проти. Насправді ми були неготові до третього етапу. Не слід форсувати там, де попереду виразно маячить нищівна поразка.

А зараз, якщо чесно, то муляє відчуття, що за моєю командою тепер уважно спостерігатимуть. Раніше ми були одними із багатьох, непомітними у натовпі, схожих команд. Після того, як ЗА відзначилася напрочуд вдалою грою, ми вирізнилися з юрми. Тому кожен зацікавлений погляд мисливців-кадровиків корпорацій перечіпатиметься за нас.

Програма мінімум — потужні спонсори, програма максимум — наш перший колективний контракт із космокорпорацією. Зрозуміло, що в кращому випадку може йтися тільки про супутники Юпітера, бо Марс нам не світить. Але на червону планету ми вже давно запізналися. Пізно народилися, інші були швидші. Зараз треба встигнути деінде поставити ногу. Хто перший, той і молодець! Ця гра для ЗА буде важкою і визначальною. Будь-що треба досягнути успіху на першому етапі. Що ж. Здохну, але зроблю.

Зрештою, зараз можна зосередитися виключно на грі, бо спорт довелося кинути... Ледве втримуюся від сліз і від того, аби бігом перевіряти останні повідомлення. Не варто, й чверті години не минуло відтоді, як я їх перевіряла, а пропустити і так неможливо. Там нема того повідомлення, якого я так змучилася чекати... Ігор залишився в минулому.

Тільки минуле настирливо спливає в пам'яті безліч разів за день. Спершу, тільки ставши парою, ми з Ігорем зустрічалися двічі на тиждень. Він живе у спільноті «Дніпро-17» Києва на правому березі. Велика громада, понад тисячу людей. А в моїй «Сихів» Львова навіть трьохсот не назбирається.

Познайомилися ми на змаганнях. У першому ж колі мені з жеребкуванням не пощастило: я стала на бій із чемпіонкою України Заставною. І несподівано для глядачів (для себе також, не варто лукавити) перемогла, хоча Заставна мене ганяла, як кобра мангусту! Мокра, та щаслива, я поклала рапіру, скинула забрало і звалилася на лавку віддихатися. До наступного бою залишалося зо десять хвилин, а я жадібно хапала повітря, мовби пробігла марафон. Чиясь постать виросла попереду і простягнула мені рушник. Чистий, білий, пухнастий. Я вхопила рушник, зануривши спітніле гаряче обличчя в прохолоду, й лише за кілька секунд підняла голову, аби розгледіти добру душу.

До мене згори усміхався зеленоокий хлопець.

— Можна присісти? — запитав із трохи нахабною, та чарівною усмішкою.

Я поплескала по лавці лівою долонею, мовляв, приземляйся.

— Ігор! — подав правицю аж надто серйозно.

— Дженні! Женька! — я підіграла, випроставши спину, наче там раптом з'явився кілок, і сухо-суворо стиснула його долоню.

— Ого! Який потужний «краб», ледве руку мені не роздушила! — засміявся тоді й додав: — Класний бій! Ти звідки?

— Зі Львова. Ну, я старалася не вилетіти з першого ж кола, тому й билася... як... як... — слова не знаходилися, бо хвалитися не хотілося, хай і перемога над Заставною була для мене неабиякою подією турніру.

— Як левиця! — Ігор завершив фразу за мене, і ми розреготалися обоє.

З ним було дуже легко. Спочатку. Коли Ігор хотів, він умів причаровувати, сипав жартами, піклувався, лестив. Закохалася я. Дурепа...

Ми зустрічалися посередині, а не в Києві чи у Львові. Про громаду «Хвиля» біля Вінниці мені розказав Ігор, коли вперше запрошував на побачення. Такі згасаючі спільноти виглядають музеями. Або

цвинтарями... Залежно від стану. Мешканців у «Хвилі» — як кіт наплакав, але всі будівлі ще в доброму стані, відносно недавно покинуті, тому на кладовище поки ще несхоже. Затишна, симпатична місцевість на березі Південного Бугу.

Тиша, спокій, працює маленька кав'ярня на два столики. Ну, як працює... Коли забреде хтось, то з'являється сухенький дідок у червоній сорочці в чорно-сіру клітинку, чорних джинсах, домашніх розтоптаних капцях. Дуже жвавий і балакучий, він гучно-бадьоро називає себе: «Я — пан Микола!», потім розпитує, як нас звати — і то кожного разу, бо, вочевидь, начисто забуває до наступного нашого візиту, хто ми такі. Потім пан Микола слухає замовлення, а воно незмінно однакове, бо меню просте і прекрасне, як безхмарне небо з орденом сонця. Кава, сирник — нічого зайвого. Старенький човгає углиб, за червоні двері на кухню. Замовлене приносить доволі швидко, делікатно запитує, чи не заважатиме нам, якщо посидить за сусіднім столиком, чи ми не проти трохи погомоніти з ним.

Я трохи сумую за привітною балакучістю пана Миколи, за його вицвілими блакитними очима, витонченими долонями піаніста, навдивовижу гарними, як для такого немолодого чоловіка... Він удівець, що не розлучився із простою срібною обручкою, бо хоче, щоби його Поля була з ним завжди. До нього майже щовечора прилітає на гравіку з Києва дочка Юля, яка доглядає за батьком. То вона привозить продукти, пече сирник, що ми його, мружачись од задоволення і прихвалюючи вголос для пана Миколи, поїдаємо — м-м-м, але ж космічна смакота! Та ми ніколи не перетнулися з Юлею, хоча я дуже добре собі уявляю, як виглядає дочка господаря кафеєчки. Пан Микола показував багато разів голографії зі своєю єдиною донькою, щоразу із сентиментальною гордістю. І я щоразу із захопленням твердила, що його Юля — красуня та дуже схожа на Полю. Добрецький старий, як він там?..

Якщо пражило сонце, то ми з Ігорем ішли на пляж. Валялися під парасолькою, купалися, цілувалися. Зазвичай, ми там були самі. Лише зрідка хтось із мешканців з'являвся. До нас, проте, місцеві не підходили. Певно, в цій спільноті, що явно вимирає, залишилися тільки відлюдники, яким було байдуже до закоханої парочки чужинців.

Ми розважалися тим, що спостерігали за птахами. В «Хвилі» від рання до вечора оглушливою симфонією життя завжди звідусіль лунали різні співи. Різкі скрики, чудові мелодійні трелі, рипучі тривожні скреготи, монотонні писки. І ми часто бачили власників тих різноманітних голосів. Фокусуєш погляд кілька секунд на довгоногій кумедній пташині з двома хвацьки підкрученими пір'їнами на голівці, а потім за запитом про це зображення мій внутрішній чип-інкорп умить знаходить назву. Чайка... То ж треба! Виявляється, що стрімких галасливих морських криланів насправді звуть мартинами, а чайка — ось вона! Неяканого людьми птаства довкруг було дуже багато, тому я трохи орнітологією захворіла.

У «Хвилі» багато покинутих домівок, звісно, що бульбашок, а не старовинних будинків. У нас знайшлася улюблена недалеко від ріки. Ну, законом не заборонено тимчасово використовувати такі віддані на загальне добро житла, хоча ми не жили в цій спільноті.

Одного разу я прилетіла в «Хвилю» на чергове побачення, а Ігор попередив, що затримується. Погода була бридка, ллявся з неба зимний дощ, в гравіку сидіти не хотілося, тож я побігла до «нашої» бульбашки. Все було, як завжди: на дверях світився зеленим маркер загального користування, на вулицях порожньо, спокій, тільки дощ марудить, монотонно, як старий буркотун, заколисує мурмотінням ні про що. Я забігла всередину.

Несподіваний і непроханий гість розлігся на нашому саморозкладному ліжку. «Тарган»! Гравець у лискучому чорному комбінезоні з видовженою ємкістю для відходів життєдіяльності внизу та в шоломі, який так нагадував голову комахи, справді дуже схожий на гігантського таргана.

Він мене не бачив, бо цілком поринув у якийсь екшен. Стрілялку, вочевидь, бо рука смикала затвор, палець тиснув на курок, з рота вилітали лайка, вигуки. Зліва від ліжка тихо гудів дешевенький медичний робот, закачуючи через прозорі рурки в тіло ігрового наркомана потрібні речовини. Я навшпиньки підійшла і перевірила заправку. Ще доба гри попереду, а майже дві він уже тут валяється. Ого... Серйозна залежність. Таким ігроманам уже крок до стадії, коли поринають у гру без запобіжників. І тоді гаплик. Труп безнадійних

ігроманів, що згинули від виснаження, бува, знаходять у нічийних будинках.

Я поглянула на інфу в медробі щодо пробудження. Через добу, коли в медробі забракне засобів підтримки нормальної життєдіяльності організму гравця, апарат запрограмований повернути ігрового наркомана до реальності. Ну що ж, принаймні цього разу «тарган» не втратив контролю. Кинувши останній погляд, в якому огида змішалася з жалістю, на розпластаного ігромана, що смикався зламаною лялькою в однакових спазмах тупої стрілялки, я стрімко вийшла геть.

Уже не зважала на дощ, вдихала вологе холодне повітря з насолодою. Звісно, ніякого прикрого запаху від «таргана», від його герметичного резервуару відходів не було. Та мені здавалося, що він смердить — а спробуй домовитися з підсвідомістю, яка вперто підказує, що повітря затруєне міазмами.

Зробивши кілька глибоких вдихів-видихів, я викликала «швидку». Ілюзій не плекала, бо ігромана, що дійшов до трьох діб безперервної гри, не варто кидати напризволяще.

Очікуючи «швидку», я дочекалася Ігоря. Дивно, але він тоді вибухнув гнівом. Чомусь на мене.

— Ти викликала... Навіщо?! Його насильно лікуватимуть! Насильно! Хіба ти не розумієш?! Його життя — це його справа! Ти ж сама граєш у «Деміурга»!

— Це наукова гра, а не «стріляй у все, що рухається», — холодно завважила я та додала: — І я не підключаю медроба, щоб не відриватися навіть на їжу та туалет.

— Всі грають, всі ми ігромани! Зараз я викину його звідси! — пінився коханий.

— Дай спокій... Тут порожніх бульбашок більше, ніж зайнятих. Може, медики його врятують?

— А він тобі сказав, що хоче бути врятований?! — заверещав Ігор і забіг усередину бульбашки.

Мені тоді заціпило. Ноги пішли за Ігорем, але голова геть не працювала. З тупим відстороненням я спостерігала, як мій хлопець вправно і швидко витягає ігромана з безодні гри. «Ніби робить це не вперше...» — майнула тоді думка.

Минуло всього кілька хвилин, менше десяти — це точно, а складно висмикнути зануреного дві доби ігромана швидше, ніж за двадцять, як це худе нещастя вже стояло, похитуючись і щось невиразно мугикаючи з-під шолома. Тут Ігор озирнувся та гаркнув:

— Геть звідси! Вертайся! Я завезу його додому!

Чому я тоді послухалася? Сама не знаю. Той наказ... В ньому було стільки загрози, що я відчула жахливе. Знала неспростовно: якщо зараз скажу слово, то він ударить. Перебуваючи в якомусь гнилому тумані жаху, я просто розвернулася і втекла звідти так хутко, як змогла. Зачинившись у гравіку і верескнувши «Додому!», лежала заплутана в ременях безпеки, тремтяча й задихана, помалу оговтуючись. Радіючи, що віддаляюся від коханого...

Ігор озвався через кілька хвилин. Слухаючи його зовсім спокійний, трохи втомлений голос, я втрачала впевненість. Що це було?.. А щось було? Чи мені здалося, що він готовий кинутися на мене? З якого дива я вирішила, що Ігор може мене скривдити?

— ...він теж з Києва. Я знайшов його гравік. Тобто, цей придурок мені показав, де приземлився. Я волочив його метрів чотириста, уявляєш? Воно-то худе, але важке, а само ледве ноги переставляло. Ну, посадив його у гравік і відправив додому.

— «Швидку» дочекався?

— Слухай... Скажи їм... ех, вони будуть тебе діставати, бо ти їх викликала, а вони примчали, тільки пацієнта вже нема. Скажеш, що зразу після твого виклику «тарган» прокинувся і втік.

— Скажу... — я погодилася без ентузіазму, але так і зробила, коли зі мною через кілька хвилин говорив роздратований лікар «швидкої».

— Я в гравіку зразу за ним. Допильную, щоб цей дурень потрапив додому.

— Угу...

Я не знала, що це був молодший брат Ігоря, Макс. І що малий уже раз утратив до медиків, які ледве відкачали ігромана. Тож Макса зареєстрували та попередили, що наступного разу його інкорп запрограмують на блокування доступу до будь-якої гри. А це жахливо! Роблять, що хочуть, обмежуючи свободу, користуючись тим, що з дітьми так можна! Але... Штрикає мимовільна думка: «Він же за крок від смерті...».

Тоді я не здогадувалася, що побачила забагато, на думку Ігоря. І втрутилася туди, куди не слід. Певно, що так, свобода і власний вибір — найважливіші. Навіть якщо людина обирає смерть. Макс помер у грі через два з половиною місяці. Та про все я довідалася пізніше, а тоді мені не вистачило проникливості.

Наступного дня ми з Ігорем зустрілися в «Хвилі». Я дуже добре пам'ятаю той день. Бо мій коханий запропонував жити тут разом. Тепер я думаю, що Ігор намагався відволікти мене від думок про ігромана, від спроби відшукати його та все ж здати медикам, але тоді хвиля щастя накрила мене — я погодилася відразу, не відчувши прихованої причини такої пропозиції.

Він розрахував бездоганно: вчорашній інцидент з «тарганом» віддалився, загубився, а в мені пульсувала радість. Дім, де ми разом. Наш дім.

Ігор сипав дотепами, цілував мене, дурів у воді. Ми зареєструвалися в спільноті «Хвиля» того ж дня. Вік із шістнадцяти до вісімнадцяти — це два роки набування дорослості, адаптації до зміни статусу, поступове надання прав повнолітньої людини. І що нам обом здалося у ту ніч дуже вдалим, то це право зареєструватися в будь-якій спільноті парою й претендувати на житло та один гравік на двох партнерів.

Мама, звісно, була проти...

— Женько, куди ти поспішаєш? Думаєш, що кілька зустрічей вистачить, аби когось добре знати?

— Ми все вже вирішили! Я маю право!

— Та маєш ти право! Але не про це йдеться, а про спільне життя з людиною, яку ти зовсім не знаєш!

— А як добре пізнати людину інакше, ніж пожити разом із нею?! Мамо, я ж не зникну. Я до тебе часто прилітатиму...

— Ет!.. Нехай уже... — мама, збагнувши, що заборонити не вийде, знехотя погодилася, проте додала: — Знай, Женько, що тобі є куди повернутися!

У «Хвилі» я з шаленим ентузіазмом облаштувала спільне гніздечко за кілька днів.

Але разом ми бували рідко. Найчастіше я сиділа в бульбашці сама. Ігор присвоїв собі наш гравік, а прилітав ночувати раз на два-три дні. Незабаром уже й раз на тиждень. Спільним життям це важко назвати.

«Хвиля» була сумним тихим місцем. Нудьга набридли мені швидко, бо одна справа прилітати сюди на побачення, кохатися, купатися, милуватися птахами, забігати на сирник до пана Миколи, а інша — жити так, наче тобі стільки, як панові Миколі. Найгірше дошкуляла відсутність гравіка. Я не могла нікуди податися, бо в цій тихій місцині навіть не було громадського гравіка, доступного для почергового користування шістьма мешканцями ледь живої спільноти. Кожного разу звертатися до мами, щоб позичила мені свій?.. Ні, пояснювати вкотре, що партнерський гравік знову в Ігоря, було несила. Та сидіти сидьма в «Хвилі» тижнями нестерпно, особливо восени та взимку.

Та добила мене не нудьга. І навіть не безконечна сніжна зима. Напередодні Дня закоханих я прилетіла зі Львова в «Хвилю» на маминому гравіку з купою смачненького. Ми з Ігорем домовилися відсвяткувати разом. «Мала, я готую тобі сюрприз!» — пообіцяв коханий, тож я, радісна й збуджена, швидко крокувала розчищеною від снігу доріжкою до нашого дому.

Двері гостинно від'їхали, я впурхнула всередину. І остовпіла. Від побаченого мене мов ошпарило. То був початок ГО. Ні, не гри в го, а групової оргії... Мої очі охопили зразу всю картину: чотирьох хлопців і трьох дівчат, Ігоря, що здирав із Каті блузку, на столику розкидані рожеві й сині пігулки оргіну, порно-голограма посеред кімнати для швидшого розігріву учасників ГО. Проте моя свідомість картинку не змогла обробити, її просто вирубало коротким замиканням. Мене помітив Ігор, він заволав: «О, приєднуйся, Дженні!». Його крик висмикнув мене із заціпеніння. Я побігла геть у чорний морозяний вечір.

Ноги кудись мене понесли, аж поки я не оговталася перед кафе пана Миколи. Двері від'їхали. Тут так безпечно, що в «Хвилі» ніхто не зачиняє на ніч входу. Я зайшла. Темно і тихо. Мабуть, господар уже спав нагорі. Я безсило опустилася на кріселко за столиком, за яким ми з Ігорем багато разів сиділи, пили каву, їли сирник.

Інкорп я заблокувала ще дорогою сюди. Зразу на шість годин. Змусила його мовчати, не ставити дурнувятих питань про те, чи потрібна мені допомога, чи викликати когось із родичів тощо. Зараз я хотіла бути на самоті, наче поранений звір, що інстинктивно ховається від усіх. Набридлиий інкорп міг мені допомогти, звісно ж. І то

кількома різними способами. Викликати маму — вона примчала би за мною. Тільки я не хотіла розповідати їй про... Нічого не хотіла розповідати! Інкорп міг зв'язати мене з черговим психокоректором центру підтримки молоді. Але мене викручувало від однієї думки, що я розкажу якійсь чужій людині про свій космічний сором. Іще інкорп міг почаклувати всередині мого тіла із гормонами чи снодійним, аби прибрати наслідки шоку. Однак штучна хімічна атака на біль відсуне його на кілька годин. А далі що?

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ